

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами»

Ступінь вищої освіти - Магістр

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Освітня програма «Облік і аудит»

Рік навчання 1, семестр 1

Форма навчання денна, заочна (денна, заочна)

Кількість кредитів ЄКТС 5

Мова викладання українська (українська, англійська, німецька)

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)

Гуцаленко Любов Василівна д.е.н., професор

gutsalenko.l.v@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1955>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Метою викладання науки є набуття студентами необхідних теоретичних знань з регулюючих положень і змісту основних Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та їх Тлумачень, а також оволодіння практичними навичками щодо застосування процедур, пов'язаних із складанням та поданням фінансових звітів підприємствами, що становлять суспільний інтерес, публічними акціонерними товариствами, підприємствами, які провадять господарську діяльність за видами, перелік яких визначається Кабміном.

Завдання науки: надання студентам розуміння основних положень Міжнародних стандартів фінансової звітності щодо складу фінансової звітності, підходів до визнання та розкриття статей фінансових звітів, вибору та встановлення облікових політик і облікових оцінок, а також стосовно методики формування як окремих фінансових звітів, так і консолідованих фінансових звітів компаніями недержавної форми власності.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР19. Використовувати загальноприйняті норми поведінки і моралі в міжособистісних відносинах, професійній і науковій діяльності та підтримувати

рівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1 МСФЗ та процедури їх впровадження				
Тема 1. Сутність МСФЗ та основні процедури їх впровадження	2/2	Знати мету і необхідність впровадження Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Знати загальні вимоги до складання та подання фінансової звітності: Звіту про фінансовий стан, Звіту про прибутки і збитки, Звіту про рух грошових коштів, Звіту про зміни у власному капіталі та Приміток до фінансових звітів.	Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення в elearn з повнотекстовою лекцією та презентацією). Виконання та здача завдань практичних робіт (частину - до методичних рекомендацій впродовж практичного заняття, та частину - самостійно виконавши та загрузивши відповідь в elearn).	За кожну тему, повністю засвоївши теоретичну і практичну роботу, студент може отримати максимум до 12 балів, всього: 5*12=60 балів Успішно склавши модульну роботу, студент отримує до 30 балів. Виконавши самостійну роботу, студент додатково може отримати до 10 балів Максимально за Модулем 1 студент може отримати 100 балів = (60+30+10)
Тема 2. Складання та подання фінансової звітності	2/4	Використовувати проміжну фінансову звітність Знати значення інформаційного забезпечення для управління підприємством.	Виконання самостійної роботи (завдання в elearn). Підготовка та виконання модульної контрольної в elearn	
Тема 3. Додаткові розкриття інформації у фінансових звітах	1/2	Вміти розробити облікову політику за МСФЗ.	Виконання самостійної роботи (завдання в elearn).	
Тема 4. Визнання, оцінка та розкриття інформації про активи підприємства у фінансових звітах	2/4	Знати порядок обліку та відображення у фінансових звітах інформації про активи, капітал та зобов'язання. Оцінювати умови зменшення корисності активів та її вплив на оцінку елементів фінансової звітності.	Виконання самостійної роботи (завдання в elearn).	
Тема 5. Особливості визнання, оцінки та розкриття інформації про зобов'язання підприємства	1/4	Знати порядок обліку та відображення у фінансових звітах інформації про активи, капітал та зобов'язання. Оцінювати умови зменшення корисності активів та її вплив на оцінку елементів фінансової звітності.	Виконання самостійної роботи (завдання в elearn).	
Модуль 2 Відображення у фінансовій звітності зобов'язань, доходів і витрат підприємства до вимог МСФЗ				
Тема 6. Вимоги щодо визнання, оцінки та розкриття інформації про доходи і витрати підприємства	2/4	Знати особливості визнання, оцінки та відображення доходів у вигляді відсотків, дивідендів та роялті. Розуміти особливості відображення в фінансовій звітності витрат на позики. Знати підходи до визнання та оцінки доходів та витрат за будівельними контрактами. Вміти здійснювати облік платежів на основі акцій та подання у фінансових звітах прибутку на акцію.	Підготовка до лекцій (попереднє ознайомлення в elearn з повнотекстовою лекцією та презентацією). Виконання та здача завдань практичних робіт (частину - до методичних рекомендацій впродовж практичного заняття, та частину - самостійно виконавши та загрузивши відповідь в elearn).	За кожну тему, повністю засвоївши теоретичну і практичну роботу, студент може отримати максимум до 8 балів, всього: 5*8=40 балів Успішно склавши модульну роботу, студент отримує до 30 балів. Виконавши самостійну роботу, студент додатково може отримати до 10 балів
Тема 7. Порядок обліку та відображення в фінансовій звітності фінансових інструментів	1/2	Розуміти особливості застосування концепції "вартості грошей в часі" для обліку фінансових інструментів. Розуміти облік хеджування.	Виконання самостійної роботи (завдання в elearn).	
Тема 8. Визнання, оцінка та відображення в фінансовій звітності інвестора інвестицій в спільно контрольовані активи, операції та підприємства	1/2	Вміти здійснювати розкриття інформації про фінансові інструменти.	Виконання самостійної роботи (завдання в elearn).	
Тема 9. Особливості обліку об'єднання бізнесу та методика			Виконання самостійної роботи (завдання в elearn).	

формування консолідованих фінансових звітів	2/4	Вміти здійснювати облік спільно контрольованих операцій, спільно контрольованих активів, спільно контрольованих підприємств та розкриття інформації про спільну діяльність у звітності. Застосовувати основні процедури консолідації фінансових звітів.	мостійної роботи (завдання в elearn). Рішення наскрізної задачі (завдання в elearn). Підготовка та виконання модульної контрольної в elearn	Розв'язавши наскрізну задачу студент отримує до 20 балів Максимально за Модулем 2 студент може отримати 100 балів = (40+30+10+20)
Тема 10. Методика відображення у фінансовій звітності впливу зміни валютних курсів та ціннових змін	1/2			
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

- Агеєва Н. С., Дейкало І.В. Удосконалення вимог до формування фінансової звітності банків України відповідно до МСФЗ. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія: Економічні науки*. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. №1. С. 219 – 226.
- Безверхий К. Вітчизняна фінансова звітність за МСФЗ: міфологія від Мінфіну. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 2. С. 8 – 12.
- Безручук С.Л., Миськів Л.П. Transformation of financial statements in the convention of the covid-19 pandemic. *International periodic scientific journal Scientific World Journal Issue*. № 11, Part 4 January 2022. URL: <https://www.sworldjournal.com/index.php/swj/article/view/swj11-04-023>.
- Боярський Ю.І. Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку незавершеного виробництва: стан та перспективи. *Вісник ЖДТУ*. 2011. № 2. С. 31 – 36.
- Васильєва В.Г., Костюченко К.С. Впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні: проблеми та перспективи. *Економічний простір*. 2012. № 60. С. 29 – 37.
- Гейер Е. Моделі взаємодії бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2011. № 11. С. 18 – 28.
- Голов С. МСФЗ в Україні: шляхом спроб і помилок. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 3. С. 3 – 12.
- Голов С. МСФЗ у законі. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2011. № 9. С. 3 – 9.
- Голов С. МСФЗ у форматі Мінфіну. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 4. С. 3 – 8.
- Голов С. Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2014. 522 с.
- Гриб С. М. Фінанси підприємств в таблицях та схемах: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2007. 224 с.
- Гуцаленко Л.В. Проблеми впровадження МСФЗ. *Економічний розвиток держави, регіонів і підприємств: проблеми та перспективи. Зб. наук. праць. наук. ред. В.С. Лукач*. Ніжин, 2019. 294 с. С. 40 – 42.
- Гуцаленко Л.В., Марчук У.О. Облікова політика: національний та зарубіжний підходи. *Gesellschaftsrechtliche Transformationen von wirtschaftlichen Systemen in den Zeiten der Neo-Industrialisierung*. Korneev V., Pasichnyk, Yu., Radchenko O., Khodzhaian A. und andere: Collective monograph. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2020. 714 p. С. 576 – 584.

14. Гуцаленко Л.В., Мельник А.О. Облік дебіторської заборгованості: концептуальні основи П(С)БО та МСФЗ. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. №9. 2020.
15. Гуцаленко Л.В., Овчаренко Д.О. (підрозділ 5.2., С. 364-372 - Формування облікової політики необоротних активів в системі управління підприємством. Pasichnyk Yu., Radchenko O., Sukach O. etc. (2021). Stages of Formation and Development of the Economy of Independent Ukraine: Collective monograph [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk]. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2021, 472 p.
16. Гуцаленко Л.В., Демянчук М.І. Концептуальні основи формування бухгалтерського балансу в умовах сталого розвитку. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. №11. 2021. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2021/7.pdf.
17. Гуцаленко Л.В., Миськів Л.П. Інституціональні імперативи органічного виробництва в забезпеченні концепції біоекономічної орієнтації. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. №10. 2021. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9423>.
18. Гуцаленко Л.В. Марчук У.О., Чабанюк О.А. Облік в інформаційному забезпеченні сталості бізнес-процесів підприємства. *Фінанси України*. 2022. № 2. С. 88-98. URL: https://finukt.org.ua/?page_id=723&aid=4874.
19. Данілов О.Д., Пасентко Т.В. Фінанси підприємств у запитаннях і відповідях: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2009. 272 с.
20. Діділовський О. М. Проблеми та перспективи застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні. *Міжнародний збірник наукових праць*. 2011. № 19. С. 142 – 146.
21. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
22. Жук В. До проблем стратегії запровадження МСФЗ в Україні. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2010. № 10. С. 16 – 22.
23. Звітність підприємств: проблеми трансформації. Термінологічний словник. [Германчук Г.О., Боярова О.А., Кузик Н.П., Микицей Т.Д.]. Київ, 2014.
24. Івахів Ю. О. Фінансова звітність та елементи методу бухгалтерського обліку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 16. С. 76 – 77.
25. Каменська Т. Філософія складання фінансової звітності: як було та як буде. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2013. № 2. С. 3 – 7.
26. Картузова Т. В. Необхідність переходу України на міжнародні стандарти фінансової звітності. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. № 20. С. 176 – 179.
27. Колінько Н. І., Єзерська Т. Є. Відповідність фінансової звітності українських підприємств міжнародним стандартам. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2012. Вип. 22.4. С. 215 – 220.
28. Кондрашова Т. Соболева О. Міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку: порівняльна характеристика за складом і змістом. *Схід*. 2009. № 4 (95). С. 16 – 20.
29. Концептуальні засади обліку і звітності за МСФЗ: тлумачний словник. [Германчук Г.О., Боярова О.А., Кузик Н.П., Микицей Т.Д.]. Київ, 2014.
30. Корягін М. В. Проблеми трансформації фінансової звітності відповідно до вимог МСФЗ. *Вісник комерційної Львівської академії*. 2012. № 7. С. 414 – 420.
31. Костирко Р. О. Нормативно-правове забезпечення контролю та аналізу фінансової стійкості підприємства. *Економіка та право*. 2009. № 3. С. 173 – 181.
32. Кремень В.М., Щепетков С.Я. Оцінювання фінансової стійкості підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2011. №1(115). С. 107 – 115.
33. Кучеркова С.О. Фінансова звітність за П(С)БО та МСФЗ: основні невідповідності. URL: <http://ic.faaf.org.ua/pdf/55-finansova-zvitnist-za-p-s-bo-ta-msfz-osnovni-nevidpovidnosti.pdf>.
34. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз. Київ: «Хай-Тек Прес», 2008. 336 с.
35. Моссаковський В. Парадокси бухгалтерського обліку в Україні. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2011. № 9. С. 30 – 35.
36. Онищенко В. П. Національна система бухгалтерського обліку в контексті застосування МСФЗ та змін податкового законодавства. *Фінанси України*. 2011. № 7. С. 114 – 124.
37. Пазинич В.І., Шулешко А. . Фінансовий менеджмент. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 408 с.
38. Перехід українських компаній на МСФЗ без труднощів. URL: http://www.ebskiev.com/upload/1328007373_file.pdf.
39. Петраченко О.А., Франко Ю.П., Яковенчук О.О. Перехід України на міжнародні стандарти фінансової звітності: проблеми і перспективи. URL: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=22344>.
40. Петрук О.М. Гармонізація національної системи бухгалтерського обліку: Монографія. Житомир: ЖДТУ, 2005. 420 с.
41. Петрушевський Ю.Л., Стрельников О.І. Сутність національної системи бухгалтерського обліку, як об'єкта державного регулювання. *Економіка і організація управління*. 2008. № 3. С. 80 – 88.
42. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. Київ: Знання, 2008. 630 с.
43. Смоленюк П. Звітність підприємств як інформаційний продукт. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 10. С. 35 – 39.
44. Сокирба Ю. Вплив міжнародних стандартів на організацію облікового процесу в Україні. URL: <http://www.rusnauka.com>.
45. Стасишен М. Методологічні та організаційні аспекти розвитку обліку і звітності в Україні. *Економіст*. 2011. № 11. С. 53 – 55.

46. Стасюк Г. А. Фінанси підприємств: Навч. Посібник. Херсон: Олді-плюс, 2011. 480 с.
47. Тинська І., Спільник І. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу і проблеми його вдосконалення. *Економічний аналіз*. 2011. Випуск 8. Частина 2. С. 423 – 426.
48. Трачова Д.М., Сахно Л.А. Перехід на міжнародні стандарти обліку та звітності: проблеми і перспективи. *Вісник ТДАУ*. 2011. №2. С. 270 – 276.
49. Циган Р. М., Кашуба І. В. Перспективи переходу України до міжнародних стандартів фінансової звітності. *Вісник ЖДТУ*. 2009. № 1. С. 145 – 147.
50. Чалий І. Світові стандарти почекають. URL: <http://www.epravda.com.ua/columns/2010/08/17/245015/>.
51. Швець В.Г. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. Київ: Знання, 2004. 447 с.
52. Тютюнник П.С., Андрущенко В.А. Составление трансформационного баланса предприятия. *Бізнесінформ*. 2011. № 2. С. 160 –163.
53. Hutsalenko L, Lepetan I. Ecological-oriented approach in providing of sustainable development of ukraine’s agrarian sector: place and role of accounting. In *Účtovníctvo a audítorstvo v procese svetovej harmonizácie. medzinárodná vedecká konferencia.Účtovníctvo a audítorstvo v procese svetovej harmonizácie : zborník zmedzinárodnej vedeckej konferencie, 7.-9. septembra 2021, (Skalica,Slovensko). - Bratislava : Vydavateľstvo EKONÓM, 2021.*
54. Ostapiuk N, Gustalenko L. The financial reporting of micro and small enterprises in Ukraine. Financial reporting of micro and small enterprises (MSE) in transition economies of Central and Eastern Europe. Copyright by Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne S.A. Warszawa 2020. 326 p. (p. 301-319).
- Періодичні видання: «Бухгалтерський облік і аудит», «Баланс», «Все про бухгалтерський облік», «Банківська справа», «Фінанси України», «Статистика України», «Економіка України».
- Перелік наочних та інших посібників, методичних вказівок по проведенню контрольних видів занять. Забезпеченість технічними засобами, обчислювальної техніки та методичними матеріалами до них. Комп’ютерні класи, аудиторія 609, 612 корп. 10.

Інформаційні ресурси

1. <https://nubip.edu.ua/node/17325> – Електронна бібліотека НУБіП України
2. <http://rp.gov.ua/home/> – Рахункова палата України.
3. <https://customs.gov.ua/> – Державна митна служба України.
4. <https://www.finance.ua> – Фінанси України.
5. <https://dasu.gov.ua/> – Державна аудиторська служба України.
6. <https://www.kmu.gov.ua/> – Кабінет Міністрів України.
7. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека імені В.І. Вернадського.
8. <https://www.mof.gov.ua/uk> – Міністерство фінансів України.
9. <https://mof.gov.ua/uk/state-fiscal-service-state-fiscal-service> – Державна фіскальна служба України.
10. <https://www.treasury.gov.ua/> – Державна казначейська служба України.
11. <https://www.rada.gov.ua/> – Верховна Рада України.
12. <http://apu.com.ua/> – Аудиторська палата України.
13. www.zakon.rada.gov.ua – Закони України.
14. <http://www.ukurier.gov.ua/> – Газета «Урядовий кур'єр»
15. <https://buhgalter911.com/uk/> – Бухгалтер 911.
16. <http://www.bank.gov.ua> – сайт Національного банку України.
17. <http://magazine.faaf.org.ua/> – Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал.
18. <http://pidruchniki.com.ua/> - Електронна бібліотека.
19. <http://vobu.kiev.ua> – Газета «Все про бухгалтерський облік».
20. <http://magazine.faaf.org.ua/> - Облік і фінанси АПК. Бухгалтерський портал.